

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia stycznia 2011 r.

Pan

Piotr Kagankiewicz

Starosta Tomaszowski

LLO-4101-23-02/2010
P/10/097

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Tomaszowie Mazowieckim (zwanym dalej Starostwem) kontrolę w zakresie działań podejmowanych przez Powiat Tomaszowski w latach 2006-2010, prowadzących do przekształcenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim w inną formę organizacyjno-prawną.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 21 grudnia 2010 r. - Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania podejmowane przez Powiat Tomaszowski na rzecz przekształcenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim (Szpitala) w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Tomaszowskie Centrum Zdrowia, pomimo stwierdzonych uchybień w zakresie oddawania spółce w dzierżawę i najem nieruchomości stanowiących własność powiatu.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Zarząd Powiatu Tomaszowskiego, na podstawie analizy sytuacji Szpitala, rekomendował w marcu 2008 r. Radzie Powiatu likwidację Szpitala i przejęcie świadczeń zdrowotnych w niezmiennym zakresie przez niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, prowadzony przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązaną przez powiat tomaszowski. Analiza wykazała m.in. zobowiązania wynoszące na koniec 2007 r. 54 mln zł (tj. 144% przychodów), mimo zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji zakładów opieki zdrowotnej².

Stosownie do przyjętych przez Radę Powiatu kierunków zmian w funkcjonowaniu Szpitala, w sierpniu 2008 r. Powiat Tomaszowski zawiązał spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Tomaszowskie Centrum Zdrowia (TCZ), której przedmiotem działania było prowadzenie zakładu opieki zdrowotnej oraz działania w zakresie promocji i ochrony zdrowia. Kapitał zakładowy Spółki wynosił 250.000 zł, w całości objęty został przez Powiat Tomaszowski i pokryty gotówką. W lipcu 2010 r. kapitał zakładowy podwyższono do wysokości 1.500 tys. zł. Zwiększenie kapitału pokryte zostało ze środków spółki – kapitału zapasowego.

2. Proces likwidacji Szpitala przygotowany został i przeprowadzony zgodnie z uchwałą podjętą w dniu 19 lutego 2009 r. przez Radę Powiatu. Uchwała spełniała wymogi określone w art. 43 ust. 1 i art. 60 ust. 4b ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej³. Projekt uchwały – stosownie do art. 43 ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej – uzyskał pozytywne opinie m. in. Rady Społecznej Szpitala, Wojewody Łódzkiego, Sejmiku Województwa Łódzkiego oraz rad gmin powiatu tomaszowskiego (z wyjątkiem jednej rady).

Powiat Tomaszowski sprawował nadzór nad przebiegiem likwidacji, zapewniając kontynuowanie udzielania świadczeń zdrowotnych przez nowo utworzony niepubliczny zakład opieki zdrowotnej oraz zakończenie procesu likwidacji Szpitala przed planowanym terminem. Wykreślenie Szpitala z rejestru zakładów opieki zdrowotnej nastąpiło 31 lipca 2009 r., a z Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem Sądu z dnia 15 października 2009 r.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 78, poz. 684 ze zm.)

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.

3. Przejęcie przez Powiat Tomaszowski składników majątkowych likwidowanego Szpitala nastąpiło przed zaspokojeniem jego wierzytelności, tj. niezgodnie z art. 53a ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Protokółami zdawczo – odbiorczymi z lipca 2009 r. (po zakończeniu działalności medycznej) Powiat przejął od likwidowanego Szpitala i wprowadził do ewidencji środki trwałe o wartości brutto 25.561 tys. zł i umorzeniu 13.469 tys. zł oraz majątek pozabilansowy o wartości brutto 1.380 tys. zł.

Przejmując majątek przed zaspokojeniem wierzytelności – jak podano w wyjaśnieniach złożonych w trakcie kontroli - kierowano się potrzebą zabezpieczenia opieki medycznej w niezmienionym zakresie przez nowo utworzony niepubliczny zakład opieki zdrowotnej.

4. Wartość zobowiązań Szpitala przejętych przez Powiat wynosiła ogółem 41.790 tys. zł, w tym m.in. 4.118 tys. zł cywilno-prawnych z tytułu dostaw i usług, 10.756 tys. zł publiczno-prawnych, 26.379 tys. zł z tytułu kredytów bankowych i pożyczek.

W sierpniu 2009 r. Zarząd Powiatu złożył wniosek do Banku Gospodarstwa Krajowego o dokonanie oceny możliwości realizacji biznesplanu oraz ekonomiczno-finansowych aspektów propozycji restrukturyzacji i spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego powstałych w wyniku likwidacji SPZOZ. W listopadzie 2009 r. biznesplan uzyskał ocenę pozytywną Banku. Również w listopadzie Wojewoda Łódzki zawiadomił o objęciu Powiatu Tomaszowskiego programem „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”.

Część zobowiązań Szpitala Powiat uregulował ze środków dotacji celowej, przyznanej w grudniu 2009 r. przez Ministra Zdrowia w kwocie 30.481 tys. zł w ramach programu pn. „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”. W grudniu 2009 r. oraz w lutym 2010 r. – zgodnie z umową o dotację – zrealizowane zostały płatności zobowiązań publicznoprawnych do wysokości 10.753 tys. zł, cywilno-prawnych z tytułu dostaw i usług do wysokości 4.028 tys. zł oraz z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych na spłatę zobowiązań finansowych do wysokości 15.700 tys. zł. Ze środków własnych Powiat spłacił 1.196 tys. zł, a pozostała kwota 10.112 tys. zł (wg stanu na 30 czerwca 2010 r.) zostanie spłacona ze środków uzyskanych z dzierżawy majątku zlikwidowanego Szpitala.

5. Majątek pozostały po likwidacji Szpitala, stanowiący własność powiatu, został przekazany – na podstawie zawartych umów dzierżawy i najmu – do wykorzystania przy realizacji świadczeń zdrowotnych.

Ustalone w umowach warunki korzystania przez TCZ z majątku powiatu, zabezpieczały prawo właściciela do kontroli i nadzoru nad wykorzystaniem udostępnionego majątku.

Czynsze z tytułu dzierżawy i najmu majątku wpływały na rachunek powiatu w ustalonych umowami kwotach i terminach.

Uznając kompetencje Zarządu Powiatu w zakresie ustalania odpłatności za korzystanie z majątku powiatu oraz przyjęte kryteria ustalania ich wysokości (m.in. potrzeby finansowe spółki związane z zabezpieczeniem udzielania świadczeń medycznych), NIK zauważa, że Zarząd nie stosował się do ustalonych przez siebie zasad waloryzacji opłat za korzystanie z tego majątku.

W umowie najmu zawartej w czerwcu 2010 r. ustalono przedmiot najmu odpowiadający dotychczasowemu przedmiotowi dzierżawy (nieruchomości użytkowane przez TCZ), przy czym miesięczny czynsz najmu został określony w wysokości identycznej jak czynsz dzierżawy w 2009 r. Czynsz dzierżawny w okresie styczeń – czerwiec 2010 r., po waloryzacji zgodnie z warunkami określonymi w umowie dzierżawy, wynosił miesięcznie 105,5 tys. zł (netto), a czynsz najmu obowiązujący od lipca 2010 r. - 101,9 tys. zł.

6. Organy powiatu zabezpieczyły po przekształceniach dostępność świadczeń zdrowotnych w nowo powstałym niepublicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

Analiza wybranych świadczeń medycznych wykonywanych na oddziałach wewnętrznym i chirurgii urazowo-ortopedycznej wykazała poprawę wskaźnika średniego wykorzystania łóżek. Było to m.in. wynikiem wzrostu liczby osób hospitalizowanych o 7% (przy populacji osób uprawnionych ok. 120 tys.). W analizowanych zakresach świadczeń nie występowały kolejki oczekujących na hospitalizację. Pacjenci nie zgłaszali do Starostwa zasadnych skarg na jakość usług medycznych, świadczonych przez NZOZ.

7. Powiat monitorował efektywność działania TCZ. Zgodnie z przyjętymi uzgodnieniami prezes Zarządu Spółki przedkładał regularnie Radzie Powiatu informacje dotyczące funkcjonowania spółki i jej sytuacji finansowej. Według tych informacji TCZ osiągnęło nadwyżkę przychodów nad kosztami i dodatnie wyniki z działalności operacyjnej, gospodarczej i finansowej. Działalność w 2009 r. zamknięta została zyskiem netto w wysokości 1.997 tys. zł, a w I półroczu 2010 r. w wysokości 633 tys. zł.

W okresie funkcjonowania TCZ realizowało zadania inwestycyjne (o wartości ok. 3 mln zł), mające na celu poprawę warunków, umożliwienie stosowania nowych technik lekarskich, oraz dostosowanie do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej⁴.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 213, poz.1568 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.